
Kristi återkomst

Gagnef 2014-11-23

Domsöndagen

Evangelietext: St. Matteus 13: 47 – 50

Epistel: Första Korinthierbrevet 15: 22 – 28

Gt-text: Hesekiel 47: 6 – 12

Predikan

Domsöndagen utmanar våra föreställningar om Guds godhet. Dom hör samman med auktoriteter, makt, disciplin och bestraffning, och i vårt samhälle är vi djupt obekväma med de idéerna. Inte undra på att Guds dom upplevs hotfull. Och visst är domen hotfull. Tal om "den brinnande ugnen där man skall gråta och skära tänder" låter fruktansvärt. Hur är det över huvud taget möjligt att tala om en barmhärtig och kärleksfull gud när denne är beredd till sådana fruktansvärda handlingar?! Jag läste avsnittet om barn och undervisning om helvetet i Dawkins' bok "Illusionen om Gud" inför predikan, och när jag läser om hur människor skapar 'helveteshus' för att ge en bild av hur det kommer att vara i helvetet blir också jag rädd. Här måste vi hålla tungan rätt i mun och se vad som är Bibelns undervisning och vad som är obetänksamma människors påhitt. Det är nämligen inte *jag* som har kommit på idén om domen, utan det är Bibeln som undervisar om det och framför allt är det Jesus som ger oss kunskap om evigheten. För mig som vill tro på Bibelns ord, och som tror att vad Jesus säger är sant och gott, är det därför nödvändigt att försöka förstå vad Jesus kan mena med de här svåra orden.

1. Dom och räkenskap

a. Olika invändningar

Jesus har nu undervisat om olika aspekter av Guds rike, och allra närmast har han talat om himmelrikets oerhörda värde. Det kan till och med motivera människor att sälja allt de äger, ja till och med att ge sina liv för att vinna himmelriket. Det var detta jag predikade över förra söndagen jag var här. Att få se hur mycket Gud älskar mig; att få se att Gud har valt att ge sitt liv i mitt ställe; att få upptäcka att Gud vill mitt eviga bästa; det är värt precis allt.

Nu fortsätter Jesus sin undervisning och ger en annan bild av Guds rike vid tidens slut. De som lyssnade till Jesus var hemma i bilden. Många av dem var fiskare och kände väl till vad det var att fånga fisk. Även flera av Jesus lärjungar var ju fiskare. Kanske har du äppelträd i trädgården och har erfarenhet av att söka igenom träden; viss frukt är bra och de sparar du – annan är dålig och den kastar du bort. Så säger Jesus att änglarna kommer att samla in

människorna och *skilja de onda från de rättfärdiga*. Det är uppenbart utifrån Bibelns undervisning att historien kommer att få ett slut, att historiens slut kommer att följas av en sorts kosmisk rättegång, och att inte alla är mogna för Guds rike. Du vill inte sorteras bort i den gallringen.

Det här är besvärande för oss av flera anledningar. **Det ena problemet** är förhållandevis ytligt men inte desto mindre viktigt: vi saknar en sådan tilltro till världsliga rättssystem att vi med trygghet kan säga att vad domstolen kommer fram till är rätt och gott. Mänskliga domstolar gör fel, och konsekvenserna kan bli ödesdigra. Det är en av de viktigaste anledningarna till att vi inte vill ha dödsstraff. Jag tror att vi omedvetet tillämpar detta på Guds domstol och tänker: "tänk om det skulle ske misstag i Guds dom!" **Ett annat problem** är att vi inte får ihop idén om dom med Guds kärlek. Vi tänker kanske på hur vi som barn valdes bort i idrotten, eller blir förbigångna på arbetet när kolleger ska gå ut för en AW, och minns känslorna kring det. Att bli kosmiskt och evigt avvisad av Gud är liksom den värsta förolämpningen man kan tänka sig. Dessutom ligger det djupt i vårt kulturella medvetande att den som är kärleksfull inkluderar alla. Man får inte/kan inte döma över andra människors livsstil och samtidigt göra anspråk på att vara god idag. **Det tredje problemet** hör samman med det andra och handlar om att den måste vara en korrumpad person som kan utdöma ett sådant straff som helvetet. Det kan bara inte vara en god person som gör någonting sådant.

b. Varför det är något gott att Gud dömer

Det här är några av de problem vi ställs inför på Domsöndagen. Men trots dessa invändningar, och trots rädslan, skulle jag vilja hävda att domen i grund och botten är någonting gott.

Även om det sitter djupt i oss att den som är kärleksfull och god också är inkluderande, så sitter det djupt i oss att det är orättfärdigt att förtrycka den svage. Jag tror att varje människa har en grundläggande känsla för rättvisa och önskan om att rättvisa ska råda. Du vet hur det fungerar i samhället: om vi blir orättvist behandlade så klagas vi till en högre instans. Vi går till läraren, chefen eller kanske polisen i första hand. Om vi inte får rättvisa där kanske vi går till divisionschefen eller diskrimineringsombudsmannen. Vi kan också ta saken till domstol, och där finns det återigen flera instanser. Men vi vet också om att det finns gränser för rättvisan. Det är verkligen inte lätt att få rätt mot ett multinationellt företag som kan dra ut på rättegångar i flera år och lägga miljoner på rättegångskostnader. Vi förfasas över människans djuriskhet som i konflikten i Syrien eller Rwanda, men av olika anledningar kommer kanske aldrig offren att få upprättelse: de politiska situationerna är ofta för komplicerade för att

världssamfundet ska kunna ingripa ... Vad gäller Hitler så tog han livet av sig och kommer aldrig att ställas till svars.

Och det är bara på det globala planet. Sedan bär varje enskild människa på sina egna sår och oförrätter, och de kommer vi troligen aldrig att få upprättelse för. Nu kan man givetvis säga: "Släpp det, och lär dig leva med att livet är orättvist!" och det kan jag väl stå ut med för mitt eget personliga "lidande", men jag kan inte säga det till Boko Harams offer, Stalins offer, alla våldtagna och lemlästade människor och Nordkoreas strafflägerfångar. Det är orättfärdigt att säga så till dem. Det är vedervärdigt om den sista regeln i världen är att den som har pengar och styrka kan köpa sig fri från mänskliga domstolar, och dö lyckliga. Nej, i den kristna tron finns det ytterligare en instans bortom alla de mänskliga till vilken människan kan vädja: Gud. Som Skapare och allgod, är Gud den slutgiltige domaren som en dag kommer att skipa rättvisa. Profeten Jesaja förklarar detta med ord, som är lika träffsäkra idag som för 2 700 år sedan:

Rättvisan trängs tillbaka, rättfärdigheten står långt borta, ja, sanningen vacklar på torget, det som är rätt kan inte komma fram. Sanningen har försvunnit, och den som vänder sig ifrån det onda blir plundrad. Detta såg HERREN, och det misshagade honom att ingen rättvisa fanns. Han såg att ingen trädde fram, han förundrade sig över att ingen grep in. Då hjälpte honom hans egen arm, och hans rättfärdighet understödde honom. Han klädde sig i rättfärdighet som i ett pansar och satte frälsningens hjälm på sitt huvud. Han klädde sig i hämndens dräkt som i en livklädnad och svepte in sig i nitälskan som i en mantel. Efter deras gärningar skall han vedergälla dem. Vrede över hans motståndare, vedergällning över hans fiender. Kustländerna skall han vedergälla för vad de har gjort. Så skall man frukta HERRENS namn i väster och hans härlighet där solen går upp. När fienden bryter fram lik en flod, skall HERRENS Ande driva honom på flykten.

Ja, Gud ser ut över jorden och förundras över att människan är så korrumpad och att rättvisa och sanning inte präglar våra relationer. Bilden Jesaja ger är gripande och vacker. Gud är moraliskt överlägsen människan, och kommer därför en gång att göra upp med all ondska. Han kommer själv att gå i täten för striden. Gud låter inte orättvisan få sista ordet i världshistorien. Det är därför Gud måste vara exkluderande: annars vore han inte rättvis. Det är i grunden en djupt hoppfull dag. Då kommer alla förorättade att få upprättelse. De som har utnyttjats kommer att möta sina utsugare och få upprättelse. Historiens alla slavar kommer att möta sina herrar och få upprättelse. Alla offer för krig, etnisk rensning och tortyr kommer att bli gottgjorda. När Kristus kommer tillbaka gör han det för att vedergälla och upprätta.

2. Dom och räkenskap

a. Guds straff, helvetet

I dagens text förklarar Jesus att de som går till straff ska "kastas i den brinnande ugnen". I vanligt kristet språkbruk talar vi om 'helvetet'. Nu måste vi vara väldigt försiktiga. Bibeln använder många bilder för den här platsen och de bör nog inte tas bokstavligen. Helvetet är en plats både för mörker och för eld, läser vi i olika bibeltexter, och de utesluter ju varandra. Därför bör de förstås bildligt. Det är inte heller så att helvetet är djävulens lekstuga där han och hans demoner får göra vad de vill med människorna. Det är en fruktansvärd idé och saknar stöd i Bibeln. Nej, helvetet är inte tänkt för människan utan är Guds straff för djävulens ondska. Eftersom helvetet är Guds straff och eftersom Gud är rättvis, kommer också måttet av straff i helvetet att vara rättvist. Det finns alltså inte utrymme för sadism och nyckfullhet, utan min övertygelse är att också det eviga straffet kommer att utdömas enligt Guds rättvisa.

Däremot är helvetet en plats skild från Guds kärlek. Guds rättfärdiga vrede över den här världens ondska kommer att märkas i helvetet. Det är fasansfullt nog.

b. Jag och domen

Men i dagens text talar ju Jesus om att Gud kommer att samla in alla *människor* och skilja mellan dem, och de onda kommer han att rensa bort. Ja. Det är Bibelns klara budskap att ingen enda människa lever upp till Guds standard på godhet. Gud är alldeles annorlunda oss i positiv bemärkelse. Om du ska vara ärlig så vet du om att det inte vore en himmel om alla dina dåliga sidor fick plats. Om människan skulle släppas in i Guds rike i sitt nuvarande tillstånd så skulle snart himlen vara lika korrumpad som jorden. Men så tänker vi: 'Varför kan inte Gud bara förlåta? Det är väl inte så svårt om han är allsmäktig och kärleksfull!', men du vet egentligen svaret själv. Vaddå 'bara förlåta'? Vilken domstol skulle kunna göra så och fortfarande göra anspråk på att vara rättvis? "Jasså, du har blivit sexuellt ofredad? Du blev torterad för dina politiska åsikter? Jag förlåter förbrytarna. Nu kan vi väl gå och festa!" Det är absurt! Nej, du kan inte ha både förlåtelse och rättvisa. Gud kan inte bara förlåta, utan måste utkräva ansvar, och därför ligger jag illa till. "Men jag är ingen våldtäktsman! Jag gör mitt bästa och är en ärlig människa." Ja, det är gott, men det räcker inte. Gud har högre tankar om oss än att göra vårt bästa. Han vill helighet. Det är ju det som är nyskapelsen. En plats där alla relationer är hela. Dessutom hör jag oupplösligt samman med andra människor, och min otillräcklighet drabbar och sårar andra. Också det behöver vedergällas. Det är därför också jag kommer att drabbas i domen. Och Gud har rätt. Han begår inga misstag. Var och en kommer att lönas efter sina gärningar, och ingen kommer att klaga på sista dagen.

c. Jag och upprättelsen

Men det här är svårt. Hur ska vi kunna komma vidare? Jesus talar i texten om att änglarna kommer att sortera mellan de onda och de rättfärdiga. Det är lätt att tro att de onda är de som inte är kristna och de rättfärdiga är alla de som går i kyrkan och läser sin bibel och kallar sig kristna. Det är lätt att tänka: 'Se hur man gör skillnad på människor! De otrogna kan lika gärna straffas här och nu ...' Så är det inte. Det är just vetskapen om att Gud en dag kommer att skipa rättvisa som gör att vi nu kan avstå från hämnd: *Hämnas inte, mina älskade, utan lämna rum för vredesdomen. Ty det står skrivet: Min är hämnden, jag skall utkräva den, säger Herren. Men om din fiende är hungrig, så ge honom att äta, om han är törstig, ge honom att dricka.* Så skriver Paulus i Romarbrevet 12. De onda och de rättfärdiga skiljs inte åt av hur de har levt sina liv eller hur mycket gott de har gjort. Inte heller kommer de att skiljas åt av hur hårt de har ansträngt sig, eller hur väl de kan Bibeln. Nej, det finns ingen åtskillnad i värde eller förtjänst mellan 'de onda' och 'de rättfärdiga'.

Det enda som skiljer de två grupperna åt är att de rättfärdiga har accepterat att Gud har gått i helvetet i deras ställe, medan den andra gruppen vägrar att acceptera det.

Men det är samtidigt så fantastiskt stort att vår Skapare inte nöjer sig med att skipa rättvisa, utan att han låter den rättvisa eviga domen drabba sig själv för att kunna frikänna oss. Det går bortom rättvisan. Det är nåd.

I slutändan finns det bara två grupper av människor: de som säger till Gud, 'Ske din vilja'; och de som säger till Gud, 'Ske *min* vilja', och Gud kommer att respektera valet.

Det är därför som Gud inte kan anklagas för sadism eller korrupcion i sin dom. Hans dom kommer att var fullt rättvis och i enlighet med varje människas egen önskan.

Denna vägran börjar redan här och nu, och fortsätter sedan in i evigheten. Vi formas redan nu av vårt motstånd och vårt avståndstagande till Gud. Därför behöver vi redan här och nu ta emot Guds nåd. Därför vädjar jag till dig att acceptera att Gud har låtit sig utsorteras i ditt ställe. Paulus är tydlig i Galaterbrevet: *Kristus friköpte oss från lagens förbannelse, när han blev en förbannelse i vårt ställe.* Och Jesus säger i världens mest kända bibelvers: *Ty så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att den som tror på honom inte skall gå förlorad utan ha evigt liv. Inte sände Gud sin Son till världen för att döma världen utan för att världen skulle bli frälst genom honom.* Därför är det alldeles centralt att vi håller fast vid Jesu undervisning om den dubbla utgången. Annars blir Jesu uppdrag bara feel-good och lite mysigt, och Gud får inte den ära som tillkommer honom.

3. Att leva i väntan

Bibelns undervisning om helvetet är svår, men vi kommer inte förbi den. Det står här och Jesus är själv den som undervisar om den dubbla utgången. Det är värt att trycka på följande: det finns ingenting roligt i läran om helvetet. Du ska inte önska någon enda människa dit. Inte Dawkins, inte Hitler, inte Nero. Ingen. Kyrkohistorien är till och med befolkad av helgon som har känt smärtan av den eviga döden så starkt att de har bett för djävulens frälsning. Guds hjärta och vilja är tydligt: *Skulle jag finna någon glädje i den ogudaktiges död? säger Herren, HERREN. Nej, jag vill att han vänder om från sin väg och får leva.*

Nu får vi leva i tron på att Guds kärlek och rättvisa går bortom och förbi vår oro. Gud har visat sin goda vilja genom att bli människa och dömas i vårt ställe. Han kommer också att göra allt han kan för att varje människa ska räddas. Han bär sorgen djupast över de som går förlorade.

Men domen är samtidigt historiens slut och dagen då Gud skapar allting nytt. Då är det slut på dina ångestattacker. Det är slut på oron för att bli av med jobbet. Det är slut på rädslan för vad som ska hända med barnen. Det är slut på brustna hjärtan. Och i ett globalt perspektiv: aldrig mer kommer en människa att våldtas. Aldrig mer kommer någon att förklara krig mot en fiende. Aldrig mer kommer människor att gråta sig till sömns för att regnet inte kommer och maten inte räcker. Allt vad vi behöver för att leva och må väl kommer att finnas i överflöd. När Kristus kommer tillbaka är det som när solen tittar fram med värme och ljus efter en lång mörk vinter. Då kommer vi att uppstå igen och våra kroppar kommer att vara förhärligade. De kommer inte att brytas ned igen. Det kommer inte att finnas åldrande, sjukdom och lidande. Vi kommer att vara starka och glada. Och framför allt kommer vi att få se Herren Jesus. Jag längtar efter att få klättra upp på ett skyhögt berg med en snowboard på ryggen och sedan susa nedför berget. Och jag kan göra det om och om och om igen. Jag har ju en evighet på mig!! Uppenbarelseboken förklarar detta så härligt vackert:

¹Och jag såg en ny himmel och en ny jord. Ty den första himlen och den första jorden var borta, och havet fanns inte mer. ²Och jag såg den heliga staden, det nya Jerusalem, komma ner ur himlen, från Gud, redo som en brud som är smyckad för sin man. ³Och från tronen hörde jag en stark röst som sade: "Se, Guds tält står bland människorna, och han skall bo ibland dem, och de skall vara hans folk, och Gud själv skall vara hos dem, ⁴och han skall torka alla tårar från deras ögon. Döden skall inte finnas mer, och ingen sorg och ingen klagan och ingen smärta skall finnas mer. Ty det som en gång var är borta." ⁵Och han som satt på tronen sade: "Se, jag gör allting nytt."

³Och staden behövde varken sol eller måne för att få ljus, ty Guds härlighet lyser över den, och Lammet är dess lampa, ²⁴och folken skall leva i detta ljus. Jordens kungar kommer med all sin härlighet till den staden, ²⁵och dess portar skall aldrig stängas om dagen – natt blir det inte där. ²⁶Och allt dyrbart och härligt som folken äger skall föras dit. ²⁷Aldrig skall något orent

Vi vill ha **Jesus i centrum**,
stå **på Bibelns grund** och vara ett
andligt hem med **hjärta för Stockholm**.

komma in där och inte heller någon som handlar skändligt eller lögnaktigt utan bara de som Lammets har skrivna i livets bok.

¹Och han visade mig en flod med livets vatten, klar som kristall, som rann från Guds och Lammets tron. ²Mitt på den stora gatan, med floden på ömse sidor, stod livets träd, som bär frukt tolv gånger om året och ger sin skörd varje månad, och trädets blad är läkemedel för folken. ³Och ingen förbannelse skall finnas mer. Guds och Lammets tron skall stå i staden, och hans tjänare skall tjäna honom. ⁴De skall se hans ansikte, och de skall bära hans namn på sin panna. ⁵Och det skall inte mer bli natt, och ingen behöver längre ljus från någon lampa eller solens ljus, ty Herren Gud skall lysa över dem. Och de skall vara kungar i evigheters evighet.